MĂNĂSTIREA CAȘVA

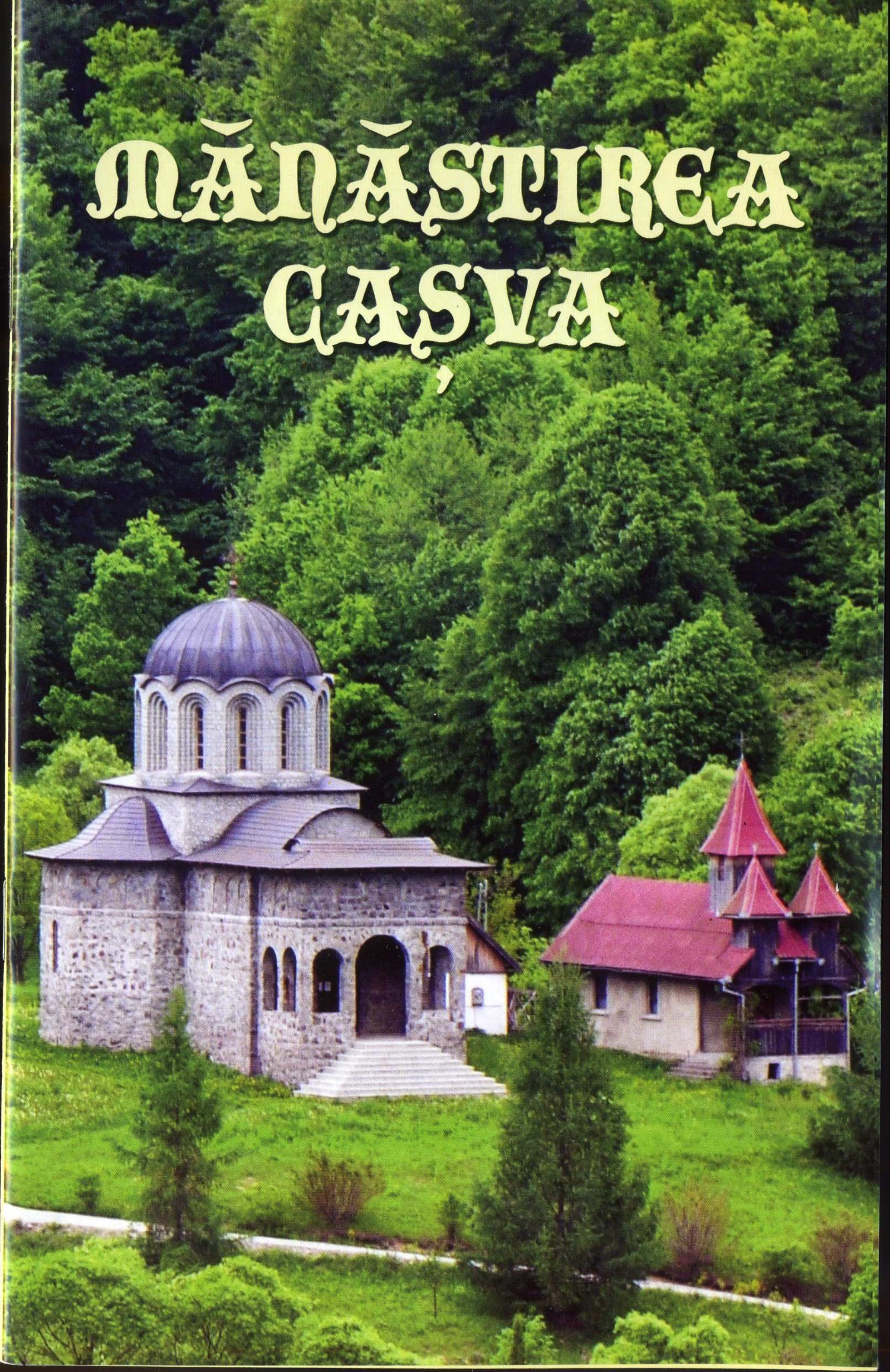

MĂNĂSTIREA CAȘVA

Hramul "Tuturor Sfinților"

Icoana "Toți Sfinții"

La 20 de km de Reghin, spre est, pe drumul județean 153 C, trecând prin Gurghiu şi apoi pe drumul spre Glăjărie, se ajunge în satul Caşva-Păuloaia. Aici, pe un platou al dealului La Mănăstire, străjuit de alte dealuri acoperite cu păduri de foioase, îşi găseşte liniştea un aşezământ sfânt: ***Mănăstirea Caşva.***

Aflată sub patronajul spiritual al „Tuturor Sfinților", este cea mai veche vatră monahală ortodoxă dintre cele existente pe Valea Gurghiului (Solovăstru, Jabenița, Caşva, Orşova, Hodac, Ibăneşti), toate distruse de-a lungul timpului.

Istoricul mănăstirii

Mănăstirea Caşva este atestată documentar în anul 1557, în manuscrisul intitulat *"Cuvânt pentru zidirea Sfintei Mănăstiri Pângărați"*, fila 47, scris de Cuviosul Anastasie de la Moldovița, în timpul domnitorului Alexandru Lăpuşneanul, în care se face referire la viața Cuviosului Simeon Sihastrul, primul stareț al schitului Pângărați, ctitorit de Ştefan cel Mare şi Sfânt. În 1476, când turcii au ocupat Moldova, în urma bătăliei de la Valea Albă (Războieni), au ars biserica aceea de lemn, „iar acel stareț, Simeon, împreună cu ucenicii săi, au scăpat în țara ungurească la cetatea Gurghiu, la mănăstirea Caşiva, unde iaste hramul Adormirea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu, şi acolo s-au pristăvit şi s-au îngropat de ucenicii lui cu cinste".

Din manuscrisul amintit deducem că în anul 1476, când Cuviosul Simeon a trecut munții în Ardeal, Mănăstirea Caşvei exista, fără a se şti de cine şi cu cât timp înainte a fost întemeiată. Se crede, pe baza mărturisirilor orale, că mănăstirea a fost distrusă în veacul al XVIII-lea.

Pagini din istoria fostei Mănăstiri Caşva

«Urmele mănăstirii Caşva, distrusă de armatele lui Bucow în 1762 au fost descoperite în urma unei însemnări dintr-un manuscris datând din anul 1900, al preotului Simion Zean, privind monografia susnumitei

comune, în care se spune: „In afară de sat a fost o mănăstire, care din porunca împăratului, a fost dărâmată. Legenda spune că atunci când au venit cu porunca de dărâmare, în mănăstire erau 12 călugări, care s-au refugiat în pădure..."

Bătrânii satului, în ale căror amintiri încă mai dăinuie povestirile bunicilor, vorbeau despre mănăstirea de pe deal, unde călugări veniți de la Neamțu şi Văratec adunau copiii satului toamna în brumar până primăvara când se umpleau pâraiele şi crăpa mugurul stejarului, îndemnându-i la cunoaşterea tainelor slovei pe bucoavne aduse de peste munți. Când copiii părăseau tinda mănăstirii, în prier, mergând să ajute părinții în ale gospodăriei treburi, călugării copiau cărți şi pictau icoane, care şi azi pot fi întâlnite foarte des pe pereții caselor. [...]

„...Crăiasa a dat ordin ca toate locaşurile de cultură şi rugăciuni româneşti care nu trec la noua credință plămădită la Viena şi adusă de oamenii stăpânirii să fie arse, iar acei dintre români care nu vor trece la legea împăratului să fie înlănțuiți şi aruncați în băile de sare, făcându-se vinovați de călcarea în picoare a poruncilor prea luminatei crăiese.

Noua veste străbătu țara Ardealului ca un fulger, pretutindeni oamenii erau hotărâți să-şi apere credința strămoşească şi libertatea cu prețul vieții.

Iobagii din Caşva erau de câțiva ani în conflict cu baronul cetății Gurghiului, Bornemisa, datorită păşunii muntelui Osoi, păşune mult râvnită de administrația castelului, care era în proprietatea căşvenilor cu mult înainte de a veni grofii în Transilvania. Cu diferitele vicleşuguri, Bornemisa pune mâna pe păşune, lipsindu-i

pe căşveni de dreptul păşunatului pentru oi.

Căşvenii au făcut o delegație în fruntea căreia a pus pe părintele Isaia de la mănăstire şi au plecat cu jalbă la Viena. După câteva luni se întoarce cu hârtie scrisă de potrăcarul curții din Viena în care se consfințea dreptul iobagilor din Caşva pentru a-şi paşte oile pe Osoi.

Nu apăruseră încă armatele generalului Bucow în părțile mureşene, dar baronul cetății începu să îşi organizeze armata ce o avea la castel pentru a înspăimânta iobagii. În ziua de Sf. Nicolae, pe când era slujbă la mănăstire, baronul dădu ordin ca armata castelului să atace mănăstirea.

O femeie bătrână, Bloj Maria din Caşva, care era slujnică la curte, prinzând de veste, trecu prin grădina cetății şi prin apa Gurghiului şi duse vestea în sat. Oamenii au ieşit din biserică şi s-au înarmat cu furci şi coase. Pitulându-se într-o pădure mai la vale prin care ducea drumul la mănăstire, nu a trebuit să aştepte mult şi armata grofului, condusă de un ofițer de husari, îşi făcuse apariția. Când au ajuns în mijlocul pădurii, un fag bătrân căzu la pământ, tăindu-le calea, iar iobagii ieşiră din văgăuni şi-i căsăpiră. Administrația castelului, văzându-se neputincioasă în fața iobagilor, cere o anchetă comitatului Turda, care întârzie răspunsul. Atunci Bornemisa trimise o scrisoare generalului Bucow, care prăda satele, rugându-l să vină de urgență că s-au răsculat iobagii din Caşva împotriva stăpânirii.

Bucow nu s-a lăsat mult rugat, a trimis armata, care în iureşul sălbatec a trecut prin foc şi sabie vetrele mureşene, distrugând toate bisericile în tinda cărora copiii deprindeau tainele slovei.

Când au plecat armatele spre Caşva din Gurghiu,

Bucow nu s-a lăsat mult rugat, a trimis armata, care în iureşul sălbatec a trecut prin foc şi sabie vetrele mureşene, distrugând toate bisericile în tinda cărora copiii deprindeau tainele slovei.

Când au plecat armatele spre Caşva din Gurghiu, de pe Dealul Dumbrăviței şi dealul Viilor, buciumele au început să sune. Din cele şapte cătune ale Caşvei, oamenii au pornit ca unul în acea zi cu furcile şi coasele, care s-au spălat de rugină în sânge. Lupta a fost scurtă, dar crâncenă, moartea îşi spuse cuvântul şi într-o tabără şi în alta. Căşvenii s-au retras în munți, iar armata crăiesei a ars cea mai mare parte din sat, a dat foc mănăstirii, apoi s-a retras spre Gurghiu, ducând cu ea pe iobagii prinşi, legați cu lanțuri de care. Printre ei era şi preotul Isaia, om bun şi blând, pripăşit pe aceste locuri de prin părțile Zarandului. Cică se sfințise ca preot la Râmnic. I-a vârât pe toți în temnița cetății. Peste câteva zile s-a dat un ordin şi armata a adunat toți iobagii din satele văii Gurghiului. Scoțându-l pe Isaia, l-au spânzurat. Când călăul a vrut să-i pună ştreangul în gât, el a prins ochiul ştreangului cu mâna şi ar fi zis:

„- Oameni buni, nu plângeți, acesta e doar începutul luptei. Întotdeauna începutul e greu, dar va veni o vreme când în lume nu vor mai fi robi şi nici stăpâni, când noroadele vor trece peste poruncile crăiesei ca peste nişte hârburi nefolositoare. Orice ne poate lua acum crăiasa, sudoare, munca, păşunile, dar credința şi limba străbună nici morți nu le vom da". Călăul i-a îndesat ştreangul cu forța în gât şi a lovit scaunul.

Această istorie a bătrânilor din Caşva reprezintă doar o frântură din noianul de fapte provenite din adâncuri de istorie şi transmise, asemenea cântecelor bătrâneşti, din generație în generație, care ne grăiesc despre lupta fiilor acestui pământ străbun pentru libertate şi dreptate, pentru lumină sufletească şi o viață mai bună, binefaceri de care ne bucurăm noi, generațiile de astăzi ». [1]

[1] D. Boieru - Hodăceanu, Telegraful român, nr. 17 - 18, Sibiu, mai 1976, paginile 2 - 4

Viața monahală de la Mănăstirea Cașva a fost reactivată în anul 1995, la dorința credincioșilor din localitate și cu implicarea și binecuvântarea Înalt Preasfințitului Andrei, Arhiepiscopul Alba-Iuliei.

Pe vechiul amplasament, sub îndrumarea ierodiaconului Pantelimon Timiș, starețul mănăstirii de atunci, s-a ridicat o mică bisericuță din lemn și o chilie.

Primul lăcaș de închinare al obștii mănăstirești a fost micul paraclis din lemn. Forma aleasă este de tip sală, cu un tavan semicilindric și absida altarului poligonală.

Trei mici turnulețe au fost amplasate deasupra micului pridvor deschis de la intrare, mica clopotniță de lemn fiind ridicată separat.

În anul 1996, la 16 iunie, s-a pus piatra de temelie a noii biserici cu hramul "Tuturor Sfinților", prăznuiți în prima duminică după Rusalii. În același an, la 17 decembrie, este numit stareț al mănăstirii Protisinghelul Ilie

Pop, sub supravegherea căruia începe construcția noii biserici, a corpului de chilii și a stăreției, în prezent finalizate.

În ceea ce privește biserica nouă, cu dimensiunile de 17 metri lungime, 11 metri lățimea naosului în dreptul absidelor laterale și o înălțime de 12 metri, s-a ales ca material piatra cioplită, cu o turlă unicat la noi în țară, având drept model turla Mănăstirii Hilandar de pe Muntele Athos. Pridvorul deschis la intrare este de formă patrulateră, fiind străpuns de șase arcade. Modelul ales pentru arhitectură este cel de cruce greacă înscrisă, cu un mic pronaos dreptunghiular, abside laterale semicilindrice în interior, iar cea a altarului poligonală, tavanul semicilindric, acoperiș în formă bizantină și mai ales o cupolă centrală bine pronunțată, realizată tot din piatră cioplită.

În 2005 s-au stabilit la mănăstire o obşte de 4 maici care continuă lucrările începute şi programul slujbelor zilnice.

În anii ce au urmat, prin munca şi străduinţa acestora şi a părintelui duhovnic Ilie Pop, s-a ridicat un ansamblul arhitectural generos, cu toate cele necesare vieţii monahale de zi cu zi.

Mănăstirea beneficiază de curent electric, apă curentă prin pompare, canalizare şi încălzire centrală, toate acestea realizâdu-se prin bunăvoinţa şi contribuţia bunilor credincioşi.

Vieţuitorii mănăstirii încearcă să ducă la bun sfârşit lucrările începute (biserica îşi aşteaptă decorul mural), să oficieze slujbele religioase şi primirea închinătorilor după rânduielile călugăreşti.

În anul 2008 a avut loc canonizarea şi trecerea în rândul sfinţilor a cuviosului Simion Sihastrul, vieţuitor şi stareţ al mănăstirii în sec. al XV-lea.

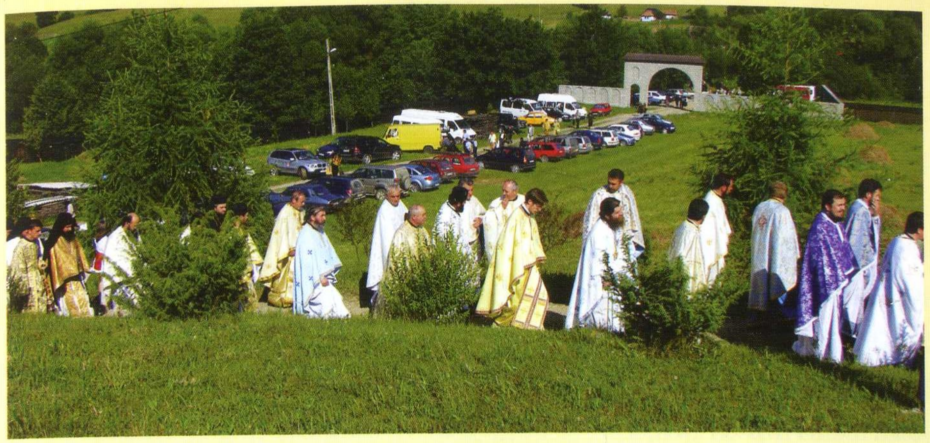

Icoana Sfântului Cuvios Simeon de la Caşva

Sfântul Cuvios Simeon s-a născut la începutul secolului al XV-lea, într-un sat din apropierea oraşului Piatra Neamţ. Încă din tinereţe şi-a arătat dragostea şi râvna pentru cele dumnezeieşti, alegând viaţa monahală şi in

trând în obştea Mănăstirii Bistriţa. Născându-se întrînsul dorul după liniştea pustiei, a luat binecuvântare de la egumenul Mănăstirii Bistriţa şi, împreună cu încă doi ucenici ai săi, în anul 1432, s-a retras în isihie, pe malul stâng al pârâului Pângăraţi, la poalele muntelui numit „Păru". Aici, cuviosul şi-a făcut o chilie din bârne de brad, într-o poiană

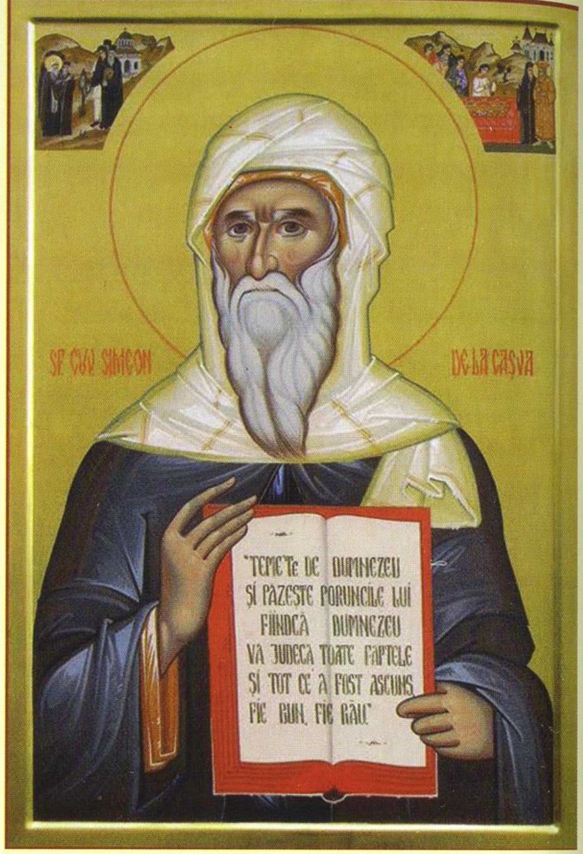

înconjurată de păduri seculare. Sporind mult cu darul Sfântului Duh, ajungând sihastru desăvârşit şi dascăl iscusit al rugăciunii inimii, s-au adunat în jurul lui ucenici iubitori de linişte, aşezământul lui fiind cunoscut mult timp sub numele de Sihăstria lui Simeon. Auzind domnitorul Ştefan cel Mare de nevoinţa cuviosului şi înştiinţându-se că nu are biserică unde să se roage cu ucenicii săi, în anul 1461 i-a dăruit bani şi ajutor să înalţe o mică biserică de lemn, cu hramul Sfântului Mare Mucenic Dimitrie, Izvorâtorul de Mir. Terminându-se biserica în acelaşi an, a fost sfinţită la 26 octombrie de Mitropolitul Teoctist I, când l-a hirotonisit preot pe Simeon, care a devenit astfel primul întemeietor şi egumen al Mănăstirii

Pângăraţi, ce s-a numit până în 1508 „Schitul lui Simeon".

Ca părinte duhovnicesc şi începător al vieţii pustniceşti la Pângăraţi, a adunat în jurul său mulţi ucenici iubitori de Hristos şi de linişte. Atât de mult a sporit Cuviosul Simeon cu nevoinţa, cu rugăciunea şi cu darul Duhului Sfânt, încât s-a învrednicit de harisma vindecării bolilor şi a înainte-vederii. Se spune că veneau la chilia sa mulţi suferinzi şi se făceau sănătoşi cu rugăciunea lui. Veneau şi credincioşi din sate şi chiar dregători din sfatul ţării ca să ceară binecuvântare şi cuvânt de folos, căci era iscusit rugător şi povăţuitor de suflete.
De aceea, şi Ştefan cel Mare, Domnul Moldovei, îl iubea şi, adeseori, îi cerea sfatul şi rugăciunea pentru el şi pentru ţară, care era mereu ameninţată de păgâni.

În anul 1476 au năvălit turcii asupra Moldovei, biruindu-l pe Ştefan cel Mare în luptele de la Războieni. Văzând primejdia aceasta, Cuviosul Simeon şi-a luat ucenicii, s-a rugat lui Dumnezeu pentru domn şi pentru ţară să-i scape din mâinile cotropitorilor, apoi au trecut în Transilvania, stabilindu-se la Mănăstirea Caşva, unde, după puţin timp, în toamna aceluiaşi an, s-a mutat în pace în locaşurile cereşti.

Despre ducerea moaştelor Sfântului Simeon în Moldova ne spune Ieromonahul Atanasie, în Cuvântul despre zidirea Sfintei Mănăstiri Pângăraţi: „După ce s-au întors turcii şi s-a potolit vrajba robiei şi s-a făcut pace, atunci a trimis Ştefan voievod şi i-a adus sfintele lui moaşte într-o raclă cinstită şi le ţinea în vistieria sa cu cinste. Apoi, luând o parte din sfintele lui moaşte, le-a oprit pentru blagoslovenie şi cu aromate cu bune miresme şi cu tămâie le tămâia totdeauna spre credinţa şi buna întărire a dreptei-credinţe a domniei sale, iar mai

vârtos pentru dragostea şi căldura duhovnicească ce avea mai-nainte către dânsul; iar rămăşiţa sfintelor lui moaşte cu cuviinţă sfinţită şi cu cinste le-a îngropat în cetatea Sucevei".

Această aducere a sfintelor lui moaşte se pare că a avut loc spre sfârşitul anului 1484, când se ştie că ucenicii cuviosului s-au întors din nou la sihăstria lor, întemeiată de Sfântul Simeon Ieroschimonahul. Împodobindu-se cu toate virtuţile creştineşti, a fost făcător de minuni în timpul vieţii, dar şi după moarte, primind darul tămăduirii neputinţelor sufleteşti şi trupeşti.

Astfel, la Caşva, în interiorul bisericii mari, în partea stângă a altarului găsim icoana făcătoare de minuni a Sfântului Simeon.

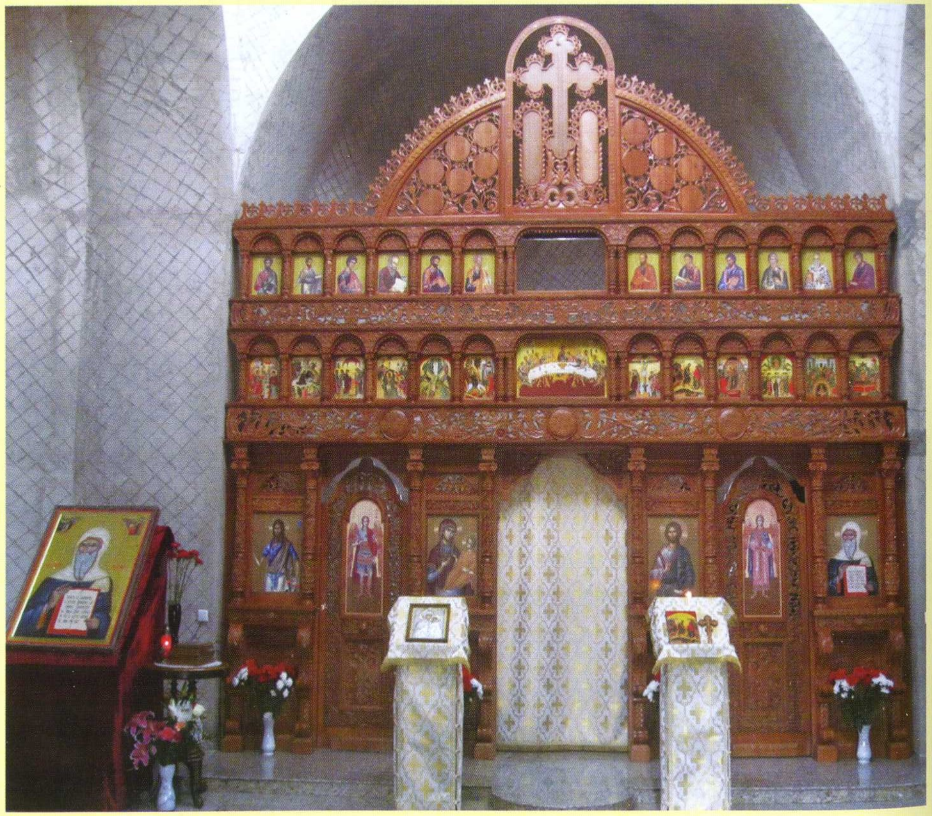

Există în mănăstire un atelier de croitorie, unde se execută veşminte şi haine preoţeşti şi un atelier de icoane pe lemn.

Mănăstirea Caşva este organizată cu viaţă de obşte, sub îndrumarea duhovnicească a părintelui Ilie Pop. Rugăciunea şi trăirea spirituală este unită cu munca.

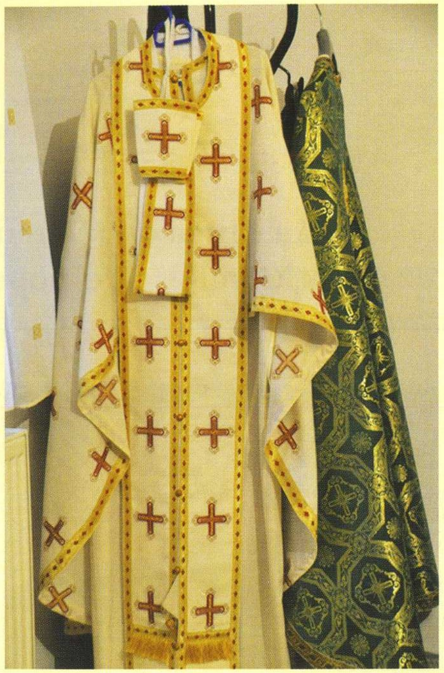

Măicuţele de aici se ostenesc cu grădinăritul, piscicultura, dar mai ales cu apicultura. Au peste 50 de familii de albine, fiind convinse că atât produsele obţinute din apicultură (mierea, propolisul, polenul) cât şi ceaiurile din diferitele plante medicinale aflate în zona nepoluată a Munţilor Gurghiului sunt cele mai bune medicamente pentru diverse afecţiuni.

Mănăstirea oferă, în limita posibilităților, locuri de cazare pelerinilor care poposesc la mănăstire (cu rezervare).

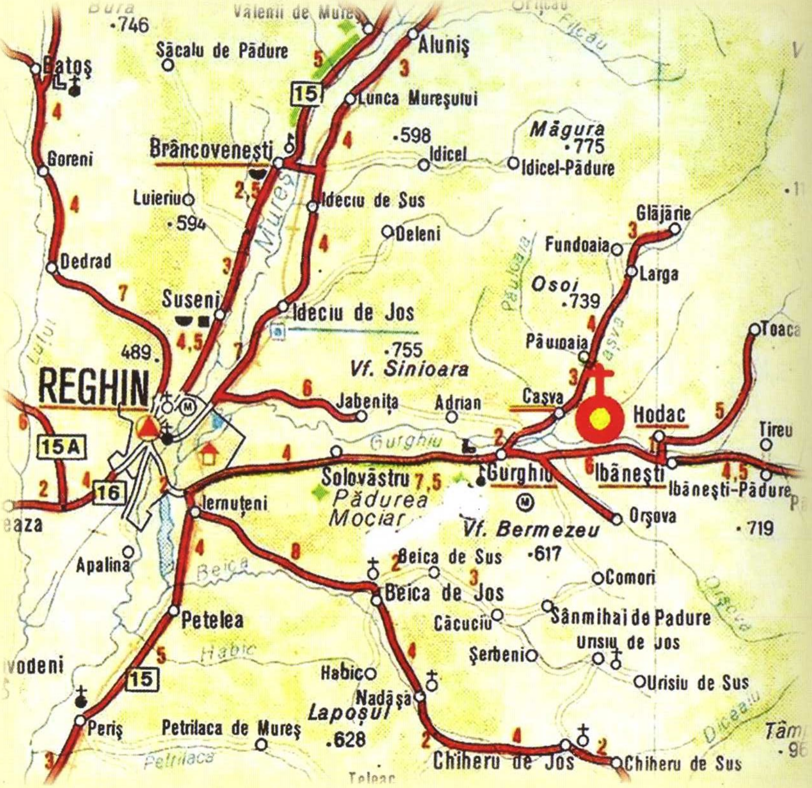

Mănăstirea Cașva
Telefon: 0265/536.453
sat Păuloaia, nr.70, com. Gurghiu
Cod: 547297
jud. Mureș

Tipărit la Tipografia REGSAN